

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **E. A.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 3. 2016, č. j. 30 A 171/2015 – 48,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud obdržel ve shora označené věci dne 3. 5. 2016 kasační stížnost spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku, který žalobce (dále též „stěžovatel“) doplnil prostřednictvím svého zástupce podáním ze dne 11. 5. 2016. Stěžovatel poukázal na závěry, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud v usneseních ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100, a ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 – 96, a Městský soud v Praze v usnesení ze dne 19. 12. 2011 č. j. 3 A 303/2011 – 40, a uvedl, že vzhledem k faktickým důsledkům spojeným s výkonem rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 10. 2015, č. j. MV-103062-5/SO-2015, o zamítnutí žádosti stěžovatele o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu by musel území České republiky opustit. Stěžovatel však na území České republiky studoval a studuje na ČVUT v Praze. Ukončení pobytu na území České republiky a s tím spojené nucené vycestování by pro něj znamenalo nenahraditelnou újmu také s ohledem na ročně investované prostředky do studia ve výši 128.000 Kč. Stěžovatel dále zmínil, že v průběhu svého pobytu plnil veškeré povinnosti, které mu vyplývají ze zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, jakož i jiných právních předpisů, nebyl odsouzen ani stíhán pro žádnou trestnou činnost a nebyl uznán vinným ze spáchání jakéhokoliv přestupku. Nepředstavuje tak jakoukoliv hrozbu pro společnost a jeho setrvání na území České republiky do rozhodnutí soudu o věci samé a s tím spojený zájem na zachování práva na spravedlivý proces výrazným způsobem převyšují jakýkoliv jiný požadavek na bezodkladné ukončení pobytu stěžovatele.

[2] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyjádřil přesvědčení, že nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku, neboť stěžovateli nemůže neprodloužením doby pobytu na území ČR vzniknout nenahraditelná újma. Ta by stěžovateli mohla vzniknout až na základě správního vyhoštění z území ČR. Správní vyhoštění sice může být důsledkem zamítnutí žádosti cizince o prodloužení doby pobytu na území, je však o něm rozhodováno v samostatném správním řízení, v němž je zaručeno zkoumání dopadu vydaného rozhodnutí o správním vyhoštění z hlediska nepřiměřeného zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince, přičemž žalobce má možnost podat proti případnému správnímu vyhoštění žalobu. Obavou, že bude nucen opustit území, může argumentovat každý cizinec, kterému nebylo uděleno povolení k pobytu a soudy by tak byly nuceny přiznávat odkladné účinky žalobám v těchto věcech paušálně, jelikož po dobu pobytu si zde každý cizinec vytvoří určité zázemí a vazby. V takových případech však nejde o újmu, ale o důsledek rozhodnutí správního orgánu. Žalovaný dále uvedl, že zástupce žalobce ke svému návrhu nedoložil žádný doklad podporující tvrzení, o která svůj návrh opírá a současně upozornil, že v předcházejícím řízení bylo zjištěno, že stěžovatel opakovaně zahajoval a ukončoval studium, aniž by dosáhl nějakých studijních výsledků a lze tak pochybovat o existenci újmy popsané zástupcem stěžovatele.

[3] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Jde o institut výjimečný, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 - 115, dostupné z www.nssoud.cz).

[4] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výraznou disproporcionalitu újmy způsobenou stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly, a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a uvést její intenzitu. Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[5] Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci a z obsahu spisového materiálu a dále mj. i z vyjádření žalovaného, jehož úlohou je ze zákona hájit veřejný zájem na úseku pobytu cizinců v České republice.

pokračování

[6] Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována, atd.).

[7] Z výše uvedených tvrzení stěžovatele i z obsahu soudního spisu soud dovodil, že újma hrozící stěžovateli je skutečná a intenzivní. Rozhodnutí o neprodloužení doby pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nepochybně velmi silně zasahuje do soukromé sféry stěžovatele. Naproti tomu újma způsobená přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti třetím osobám zde z povahy věci nepřipadá v úvahu. Lze proto konstatovat, že první podmínka pro přiznání odkladného účinku splněna je. Vykonatelnost rozhodnutí o neprodloužení doby pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů představuje pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by se tento výkon a jiné právní následky napadeného rozhodnutí neodložily. Pozbytí oprávnění pobývat na území České republiky by mělo nepochybně za následek i ztížení možností stěžovatele uplatnit svá práva v řízení u soudu.

[8] Na výše uvedeném závěru nic nemění ani argumentace žalovaného, v níž tvrdí, že nenahraditelná újma může stěžovateli vzniknout až v důsledku správního vyhoštění, neboť nepoměrně větší újma ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. spočívá již v pozbytí oprávnění pobývat na území České republiky, nikoli až v jednom z důsledků pozbytí tohoto oprávnění, kterým může být správní vyhoštění. K poukazu žalovaného na způsob studia stěžovatele Nejvyšší správní soud nepřihlédl, neboť tuto otázku bude na místě posoudit až v rozhodnutí o věci samé.

[9] Soud se dále zabýval otázkou, zda je splněna i druhá podmínka, tj. zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s veřejným zájmem. V daném případě připadá v úvahu veřejný zájem související s pobytem cizinců na území České republiky, který je zajišťován mj. i tím, že cizinci kteří k tomu nejsou oprávněni, se na tomto území zdržovat nemohou. V daném případě však přiznání odkladného účinku „jen“ odsouvá účinky rozhodnutí žalovaného po dobu, kdy je zákonnost napadeného rozhodnutí přezkoumávána a nejedná se tedy o legalizaci pobytu stěžovatele na území České republiky. Lze tedy konstatovat, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s veřejným zájmem.

[10] Protože obě zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku byly splněny, přiznal Nejvyšší správní soud kasační stížnosti stěžovatele odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že odkladný účinek přiznal v posuzované věci již krajský soud usnesením ze dne 29. 12. 2015, č. j. 30 A 171/2015 - 28, postačuje přiznat odkladný účinek kasační stížnosti pouze ve vztahu k napadenému rozsudku (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96), čímž bude z hlediska odkladného účinku až do právní moci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci samé obnoven stav, který zde byl před právní mocí napadeného rozsudku. Do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se tedy pozastavují účinky napadeného rozsudku. Tímto rozhodnutím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

[11] Ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly, může Nejvyšší správní soud toto usnesení i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu